Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

22 112 Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 4346 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 mei 2026

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij drie fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissie voorstellen (BNC).

Fiche 1: Voorstel voor flexibele en snelle defensie-innovatie (AGILE) (Kamerstuk 22 112, nr. 4344)

Fiche 2: Verordening EU-ruimtevaartagentschap (Kamerstuk 22 112, nr. 4345)

Fiche 3: Strategie Voor Gendergelijkheid 2026–2030

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

kst-22112-4346
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Fiche 3: Strategie Voor Gendergelijkheid 2026–2030

1. Algemene gegevens

a) *Titel voorstel*
Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's Strategie Voor Gendergelijkheid 2026–2030
b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
5 maart 2026
c) *Nr. Commissiedocument*
COM(2026) 113
d) *EUR-Lex*
https://eur-lex.Europa.eu/legal-content/NL/TXT/DOC/?uri=CELEX:52026DC0113
e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie*
Niet van toepassing
f) *Behandelingstraject Raad*
Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken
g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

2. Essentie voorstel

Op 5 maart 2026 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) de Strategie voor Gendergelijkheid 2026–2030 (hierna: de strategie) gepresenteerd. De nieuwe strategie bouwt voort op de vorige strategie (2020–2025) en vertaalt de visie die is uiteengezet in de Roadmap voor Vrouwenrechten uit maart 2025[1] in concrete maatregelen. De strategie heeft als doel bij te dragen aan de verwezenlijking van *Sustainable Development Goal* 5: bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes voor 2030. De strategie hanteert een dubbele aanpak waarbij gerichte maatregelen worden gecombineerd met systematische *gendermainstreaming* in alle beleidsterreinen van de Unie. De Commissie onderstreept dat gendergelijkheid niet alleen een fundamenteel recht is, maar ook essentieel voor de democratie, sociale cohesie en het concurrentievermogen van de Europese Unie.

Centraal in de strategie staat de strijd tegen gendergerelateerd geweld, waarbij wordt ingezet op de volledige omzetting en implementatie van de richtlijn uit 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld[2] vóór de omzettingstermijn van 2027.

Dit omvat onder meer de hernieuwde ambitie tot het invoeren van een geharmoniseerde definitie van verkrachting in alle lidstaten, de ontwikkeling van nationale actieplannen voor het voorkomen en bestrijden van gendergerelateerd geweld en een versterkte aanpak van cybergeweld en haat tegen vrouwen online, zoals de verspreiding van *deepfakes*. Op EU-niveau zal de Commissie het onderwerp betrekken bij haar toezicht op zeer grote online platforms onder de *Digital Services Act* (hierna: DSA). De Commissie zal lidstaten ondersteunen bij het opstellen van de nationale actieplannen en zal onderzoeken hoe grensoverschrijdende samenwerking tussen de relevante autoriteiten kan worden vergemakkelijkt.

---

[1] De EU Routekaart voor vrouwenrechten: een extra impuls voor gendergelijkheid – Europese Commissie
[2] https://eur-lex.Europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX:32024L1385

Op het gebied van gezondheid erkent de strategie dat vrouwen geconfronteerd worden met barrières in de zorgtoegang en dat medisch onderzoek te weinig rekening houdt met vrouwspecifieke en -sensitieve aandoeningen, bijvoorbeeld bij hart- en vaatziekten. De Commissie lanceert daarom een nieuw initiatief samen met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) om de kwaliteit en toegankelijkheid van gezondheidszorg voor vrouwen te verbeteren, met speciale aandacht voor vrouwen met een handicap. Er wordt ook ingezet op het dichten van de kloof tussen lidstaten voor wat betreft seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, waarbij de Commissie lidstaten aanmoedigt om gebruik te maken van Europese fondsen om de toegang tot veilige en legale abortusdiensten te verbeteren. Belangrijke stappen zijn ook het onderzoek naar de economische en maatschappelijke voordelen van het dichten van de kloof in de gezondheidszorg voor vrouwen met betrekking tot bepaalde klachten, zoals bijvoorbeeld bij de menopauze, en het onderzoeken van de haalbaarheid van het ontwikkelen van een systematische vrouwspecifieke controle in de levenscyclus van geneesmiddelen. Dit moet ervoor zorgen dat medicijnen veilig en effectief zijn voor iedereen.

Op sociaaleconomisch vlak richt de strategie zich op het dichten van de kloof op het gebied van loon, pensioen en financiële geletterdheid. Hierbij spelen de implementatie van de richtlijn loontransparantie, de ontwikkeling van een toolkit voor genderneutrale functiewaardering om onderwaardering van vrouwelijke beroepen aan te pakken en maatregelen om de genderpensioenkloof te verkleinen een cruciale rol. Om de werk-privébalans te verbeteren en de zorglast eerlijker te verdelen is de Commissie van plan om aan een Europese Zorgovereenkomst te werken. Deze Zorgovereenkomst is erop gericht de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorgdiensten te verbeteren en de arbeidsomstandigheden in de zorgsector, met veel vrouwen in dienst, te versterken. De Commissie wil ook sturen op een hogere opname van ouderschapsverlof door vaders.

Verder richt de strategie zich op het bestrijden van diverse soorten van armoede onder vrouwen, waaronder menstruatie- en menopauzearmoede. De Commissie is voornemens om in de aankomende EU Anti-Armoedestrategie een genderperspectief toe te voegen.

De strategie benadrukt het belang van gelijke kansen in de arbeidsmarkt en het onderwijs. Er wordt ingezet op het doorbreken van stereotypen die leiden tot beroepssegregatie, met name in STEM-vakgebieden (*Science, Technology, Engineering and Mathematics*) waarbij het doel is om tegen 2028 één miljoen meisjes te interesseren voor STEM-vakken. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan de genderspecifieke behoeften voor jongens in bepaalde studierichtingen.

Er is ook aandacht voor het voorkomen van seksuele intimidatie op het werk, waarbij de Commissie overweegt om verdere wetgevende maatregelen te nemen, bijvoorbeeld binnen het kader van de aankomende *Quality Jobs Act*. Op het gebied van politieke participatie wordt er ingezet op de veiligheid van vrouwelijke politici, die vaak het doelwit zijn van (online) geweld en desinformatie en wordt er gewerkt aan meer genderbalans in bestuurlijke functies.

Ook in het externe optreden van de Europese Unie blijft gendergelijkheid een prioriteit, met de ontwikkeling van een nieuw *Gender Action Plan*, een actieplan voor vrouwen, vrede en veiligheid, en een nieuw initiatief genaamd SHIELD (*Sexual and Reproductive Health in Emergencies and Life in Dignity*) om seksuele en reproductieve gezondheid in humanitaire noodsituaties te beschermen. De strategie legt de nadruk op sterke

institutionele mechanismen, waaronder de integratie van gendergelijkheid in de volgende meerjarenbegroting van de EU (2028–2034).

Tot slot bevat de strategie een oproep aan alle lidstaten, instellingen en maatschappelijke organisaties om gezamenlijk en met een intersectionele benadering te werken aan een gendergelijke samenleving. Daarbij wordt in tegenstelling tot eerdere strategieën ook aandacht besteed aan de rol én de meerwaarde die jongens en mannen hebben bij het realiseren van gendergelijkheid.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het lopende Nederlandse beleid op gender- en lhbtiq+ gelijkheid is uitgewerkt in de Emancipatienota Veilig Meedoen.[3] De inzet van het kabinet op deze vormen van gelijkheid is dat iedereen, ongeacht geslacht, seksuele oriëntatie, genderidentiteit of -expressie veilig moet kunnen leven en volwaardig moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Prioriteiten zijn het voorkomen en aanpakken van (seksueel) en gendergerelateerd geweld, het terugdringen van lhbtiq+-haatincidenten en haat richting vrouwen en het verbeteren van de toegang tot hulp, opvang en herstel voor slachtoffers van geweld. Daarnaast richt het Nederlandse beleid zich op het bevorderen van economische zelfstandigheid van vrouwen, onder meer via aandacht voor gelijke beloning en het doorbreken van traditionele rolpatronen in arbeid en zorg. Verder heeft het kabinet als prioriteit om inclusieve leer- en werkomgevingen te bevorderen, bijvoorbeeld door het versterken van sociale veiligheid op scholen. Het Nederlandse beleid richt zich ook op het tegengaan van stereotypen en schadelijke normen over mannelijkheid en vrouwelijkheid, onder meer via bewustwordings- en publiekscampagnes. Verder wordt er op ingezet dat bij de ontwikkeling van relevant beleid er structureel oog is voor de effecten op gendergelijkheid, onder meer via gender mainstreaming. Voor de online veiligheid van onder andere vrouwen en lhbtiq+ personen, coördineert het Ministerie van BZK, samen met de ministeries van OCW, SZW, en JenV, de uitvoering van een plan van aanpak tegen online discriminatie, racisme en haatzaaien (*hate speech)*. In dit plan van aanpak wordt rekening gehouden met hoe online haatdragende en discriminerende uitingen bestreden kunnen worden met zowel Nederlandse wetgeving, zoals de Grondwet en het Wetboek van Strafrecht als Europese wetgeving, als Europese wetgeving, zoals de digitaledienstenverordening (DSA).
Op dit moment vormen deze prioriteiten van het vorige kabinet de basis voor de uitvoering van het Nederlandse beleid op gendergelijkheid. De prioriteiten van het huidige kabinet worden momenteel verder uitgewerkt in een nieuwe emancipatienota die het kabinet in september naar de Tweede Kamer stuurt.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet verwelkomt de Strategie voor Gendergelijkheid 2026–2030. Het kabinet heeft zich samen met gelijkgestemde lidstaten hard gemaakt voor een effectieve Europese inzet op het beschermen en bevorderen van fundamentele waarden van gendergelijkheid en gelijke rechten voor alle vrouwen. Met de Strategie voor Gendergelijkheid 2026–2030 wordt de langetermijnagenda uit de EU Routekaart Vrouwenrechten nu tastbaar gemaakt door verschillende maatregelen voor te stellen. Het kabinet onderschrijft deze Routekaart en de uitwerking hiervan, herkent zich in de

[3] Kamerbrief over Emancipatienota – Veilig Meedoen | Kamerstuk | rijksoverheid.nl

geadresseerde uitdagingen en ziet – ten algemene – meerwaarde in de voorgestelde maatregelen. Tegelijk constateert het kabinet met teleurstelling dat het ambitieniveau van de strategie lijkt te zijn begrensd door de (geo)politieke realiteit en er daarom geen grote wetgevende maatregelen worden voorgesteld. Het kabinet waardeert desondanks de focus op het implementeren, uitvoeren en handhaven van het bestaande en uitgebreide wetgevende acquis, het versterken van bestaande maatregelen en de invoering van aanvullend beleid, gegeven de (geo)politieke realiteit.

Het kabinet deelt de zorgen van de Commissie dat gendergelijkheid en vrouwenrechten onder groeiende druk staan, ook online. Zo wordt er online veel desinformatie verspreid, worden mensen geconfronteerd met complottheorieën over feministen en zijn vrouwen veelvuldig slachtoffer van online haat.[4] Het kabinet vindt dat ontoelaatbaar. Het kabinet ziet dat gelijke behandeling en non-discriminatie fundamentele waarden van de Europese Unie zijn en verwelkomt effectieve Europese en bilaterale samenwerking om deze Uniebreed te adresseren. De internationale en Europese inzet op gendergelijkheid en vrouwenrechten zullen nader worden uitgewerkt in het vervolg op de Emancipatienota.[5]

Het kabinet verwelkomt dat de strategie de bestrijding van gendergerelateerd geweld centraal stelt en dat de Commissie inzet op volledige transpositie en implementatie van de richtlijn uit 2024 inzake geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Voorts waardeert het kabinet de hernieuwde ambitie om te komen tot een geharmoniseerde definitie van verkrachting in alle lidstaten, evenals de aandacht voor de ontwikkeling van nationale actieplannen. Alvorens het kabinet een definitieve appreciatie voor een dergelijke geharmoniseerde definitie kan geven is bestudering van de rechtsbasis die de Europese Commissie hiervoor wil hanteren noodzakelijk. Ook verwelkomt het kabinet de versterkte aanpak van cybergeweld en online haat tegen vrouwen, waaronder de verspreiding van *deepfakes*, ook door de inzet van de DSA.

Het kabinet waardeert daarnaast dat de Commissie lidstaten actief zal ondersteunen bij het opstellen van nationale actieplannen en dat zij de handhaving wil versterken door grensoverschrijdende samenwerking tussen justitiële en politieautoriteiten te faciliteren.

Het kabinet verwelkomt dat de strategie expliciet erkent dat vrouwen nog altijd te maken hebben met belemmeringen in de toegang tot zorg en dat genderspecifieke symptomen en risico's, onder meer bij hart- en vaatziekten, historisch onvoldoende zijn meegenomen in medisch onderzoek. De strategie vraagt aandacht voor de hierdoor vaak te laat en verkeerd gestelde diagnoses en het feit dat vrouwen zonder nader onderzoek worden weggestuurd. Dit alles sluit goed aan op de in de zomer van 2025 verschenen nationale strategie voor vrouwengezondheid. Hierin wordt de nadruk gelegd op de ontwikkeling en het beter inzetten van kennis waardoor er meer passende zorg en ondersteuning, afgestemd op vrouwen, geboden kan worden. Het kabinet waardeert tevens het nieuwe initiatief van de Commissie, in samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie, om de kwaliteit en toegankelijkheid van vrouwengezondheidszorg te verbeteren, met bijzondere aandacht voor vrouwen met een beperking. Dit sluit aan op de bredere inzet van het kabinet om genderbewuste zorg te bevorderen, ongelijkheden in de gezondheidszorg

[4] Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) (2024): *Fenomeenanalyse «Memes als online wapen»*

[5] Kamerbrief over Emancipatienota – Veilig Meedoen | Kamerstuk | rijksoverheid.nl

terug te dringen en op de Werkagenda VN-verdrag Handicap I 2025–2030.[6] Het kabinet verwelkomt daarnaast de inzet om verschillen tussen lidstaten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) te verkleinen. Deze inzet draagt bij aan de keuzevrijheid en lichamelijke autonomie van vrouwen en daarmee ook aan gendergelijkheid. Ook de aandacht voor onderzoek naar de economische en maatschappelijke kosten van het onvoldoende adresseren van gezondheidsproblemen zoals tijdens de menopauze en endometriose wordt door het kabinet positief beoordeeld, in lijn met de kabinetsinzet om deze problematiek beter te herkennen en te behandelen. Daarnaast waardeert het kabinet het voornemen om een systematische vrouwspecifieke controle te ontwikkelen in de levenscyclus van geneesmiddelen, zodat wordt geborgd dat medicijnen veilig en effectief zijn voor iedereen. Het kabinet ziet dit als een belangrijke stap richting meer vrouwbewuste en -inclusieve gezondheidszorg binnen de EU. Het kabinet stipt verder graag aan dat het een gemiste kans is dat er in de strategie vanuit de commissie niet verder ingegaan wordt op het thema mentale gezondheid in relatie tot de gezondheid van vrouwen. Vanuit Nederland wordt er in de Versterkingsagenda Mentale gezondheid & ggz namelijk wel ook expliciet aandacht gevraagd voor de mentale gezondheid van vrouwen.

Het kabinet verwelkomt dat de strategie inzet op het verkleinen van de loon- en pensioenkloof, het bevorderen van loontransparantie en het versterken van financiële geletterdheid. Het kabinet waardeert daarbij de aandacht voor de implementatie van de loontransparantierichtlijn en de ontwikkeling van een *toolkit* voor genderneutrale functiewaardering. Er is in Nederland een aanzienlijke pensioenkloof. Bij de beoordeling van eventuele voorstellen die gericht zijn op het verkleinen van de pensioenkloof, zal het kabinet nadere toelichting geven op de nationale situatie.

Het kabinet hecht veel waarde aan het bestrijden van armoede. Voor wat betreft de aankomende Europese Anti-Armoedestrategie onderschrijft Nederland het belang van het toepassen van een genderperspectief en daarmee aandacht voor zaken als de pensioen- en loonkloof en de zogeheten «babyboete» die vrouwen bij het krijgen van kinderen onevenredig treft in hun loopbaan en salarisontwikkeling.

Het kabinet kijkt positief naar het voornemen van de Commissie om te werken aan een Europese Zorgovereenkomst ter verbetering van de kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid van zorgdiensten en het versterken van arbeidsomstandigheden in de zorgsector. Ook de aandacht voor het stimuleren van een hogere opname van ouderschapsverlof door vaders wordt door het kabinet gewaardeerd, in lijn met de kabinetsinzet om een evenwichtigere verdeling van arbeid en zorg te bevorderen.

Het kabinet verwelkomt dat de strategie sterk de nadruk legt op gelijke kansen, zowel op de arbeidsmarkt als in het onderwijs. Het kabinet acht het van belang dat de Commissie zich richt op het doorbreken van genderstereotypen die leiden tot beroepssegregatie, onder meer door het bereiken van één miljoen meiden in STEM-richtingen tegen 2028 en waardeert dat er ook aandacht wordt besteed aan de specifieke uitdagingen waar jongens in bepaalde studierichtingen mee te maken hebben. Deze inzet sluit aan bij de kabinetsinzet om gelijke kansen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Het kabinet hecht daarnaast waarde aan de aandacht voor het voorkomen van seksuele intimidatie op de werkvloer en ziet het als positief dat de Commissie verdere wetgevende maatregelen overweegt, onder andere in

[6] Werkagenda VN-verdrag Handicap I 2025–2030

het kader van de aankomende *Quality Jobs Act*. Dit sluit aan op de inzet van het kabinet om veilige en inclusieve werkomgevingen te stimuleren.

Op het gebied van politieke participatie waardeert het kabinet de nadruk op de veiligheid van vrouwelijke politici, die disproportioneel worden geconfronteerd met (online) geweld en desinformatie. Het kabinet is tevens positief over de inzet op een betere genderbalans in bestuurlijke functies, in lijn met de kabinetsinzet om representatie en veiligheid in het openbaar bestuur te versterken.

Het kabinet ziet het als een positieve ontwikkeling dat gendergelijkheid ook in het externe optreden van de EU een prioriteit blijft. De ontwikkeling van een nieuw Gender Action Plan, een EU-actieplan inzake vrouwen, vrede en veiligheid, en het SHIELD-initiatief ter bescherming van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in noodsituaties worden door het kabinet verwelkomd.

Het kabinet waardeert bovendien dat de strategie het belang onderstreept van sterke institutionele mechanismen, waaronder de integratie van gendergelijkheid in de volgende meerjarenbegroting (2028–2034) en de verplichting voor lidstaten om nationale actieplannen op te stellen.[7]

Dit sluit aan op de kabinetsinzet om gendergelijkheid systematisch te verankeren in beleid en begroting zoals dat wordt gedaan via de Kwaliteitseis Effecten op Gendergelijkheid in het Beleidskompas.[8]

Wat betreft het verbeteren van de verzameling van gegevens inzake gendergelijkheid en discriminatie verwelkomt het kabinet eventuele Europese aanbevelingen. Het kabinet acht het hierbij wel van belang dat kosten van dergelijke enquêtes voor burgers en bedrijven zoveel mogelijk worden afgewogen tegen de meerwaarde. Indien nieuwe statistische informatie verzameld moet worden die niet aansluit bij de bestaande monitoringskaders kan dit een kostbaar proces betekenen. Ook zou het kabinet graag wat meer juridische randvoorwaarden in de sfeer van de bescherming van persoonsgegevens zien rond gegevens inzake gendergelijkheid en in bredere zin gegevens inzake gelijkheid (*equality data*).

Tot slot deelt het kabinet de oproep van de Commissie aan lidstaten, EU-instellingen en maatschappelijke organisaties om gezamenlijk en intersectioneel te werken aan het realiseren van gendergelijkheid. Het bereiken van (gender)gelijkheid in onze nationale en Europese samenleving is een gezamenlijke maatschappelijke opgave. Het kabinet waardeert in het bijzonder dat de strategie, anders dan eerdere edities, expliciet aandacht besteedt aan de rol én de meerwaarde van en voor jongens en mannen bij het bevorderen van gendergelijkheid. Dit sluit ook aan op de kabinetsinzet om gendergelijkheid als een gezamenlijke maatschappelijke opgave te benaderen.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

Naar verwachting zal een grote meerderheid van de lidstaten de strategie verwelkomen. Dat blijkt onder meer uit het feit dat een grote meerderheid van de lidstaten zich de afgelopen jaren positief heeft uitgelaten over

---

[7] Hierbij gaat het enerzijds om een actieplan tegen specifiek gendergeweld waar artikel 39 van de Richtlijn inzake geweld tegen vrouwen (2024/1385) aan ten grondslag ligt. Anderzijds wordt opgeroepen een nationaal actieplan voor gendergelijkheid op te stellen. Dit wordt momenteel al gedaan in de vorm van de Emancipatienota. Zodanig bestaat er dus geen «botsing» met het Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme.

[8] Effecten op gendergelijkheid | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving

en/of ingestemd heeft met voorstellen vanuit de Commissie die gendergelijkheid bevorderen. Enkele lidstaten zullen zich naar verwachting negatief uitlaten over deze strategie. Het Europees Parlement zal de strategie, gezien eerdere resoluties, naar verwachting verwelkomen en de Raad verzoeken de strategie proactief te implementeren.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a) Bevoegdheid

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid voor deze mededeling is positief. De Commissie is bevoegd om deze mededeling te doen. De mededeling heeft betrekking op het terrein van het sociaal beleid, bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid, de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, werkgelegenheidsbeleid en onderwijs. Op het terrein van sociaal beleid is sprake van een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten (artikel 4, lid 2, onder b, VWEU). Op het terrein van de bescherming en verbetering van de menselijke gezondheid is sprake van een aanvullende bevoegdheid van de EU (artikel 6, onder a, VWEU).

Op het gebied van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht is er sprake van een gedeelde bevoegdheid tussen de EU en de lidstaten (artikel 4, lid 2, sub j, VWEU). Op het terrein van de coördinatie van het werkgelegenheidsbeleid is sprake van een aanvullende bevoegdheid van de EU (artikel 5, lid 2, VWEU). Op het gebied van onderwijs en beroepsopleiding is sprake van een aanvullende bevoegdheid van de EU (artikel 6, lid e, VWEU). Op grond van de artikelen 8, 9 en 10 VWEU dient de Unie er in al haar beleidskeuzen en bij elk optreden naar te streven de ongelijkheden tussen vrouwen en mannen op te heffen, de gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen, en discriminatie op grond van geslacht te bestrijden.

b) Subsidiariteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de subsidiariteit van deze mededeling is positief. De mededeling heeft tot doel om bij te dragen aan het vergroten van gendergelijkheid en het versterken van vrouwenrechten in de EU. Het bewaken van de waarden van de Europese samenleving, zoals verwoord in het VWEU, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de Europese pijler van sociale rechten, vraagt om een EU-brede aanpak. Gendergelijkheid in de gehele EU kan alleen worden bereikt als door de EU en lidstaten wordt samengewerkt. Gezien de EU-brede toepassing van dit doel kan dit onvoldoende door lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt. Een EU-aanpak heeft, ten aanzien van gendergelijkheid, een toegevoegde waarde ten opzichte van een enkel nationale aanpak. Om die redenen is optreden op het niveau van de EU gerechtvaardigd.

c) Proportionaliteit

De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. De mededeling heeft tot doel om bij te dragen aan het vergroten van gendergelijkheid en het versterken van vrouwenrechten in de EU. In de strategie geeft de Commissie aan over welke onderwerpen zij wetgevingsvoorstellen en andere beleidsinitiatieven zal ontwikkelen. Het kabinet deelt de visie van de Commissie en vindt het voorgestelde optreden geschikt om de doelstellingen te bereiken, omdat deze in de

volle breedte uitvoering geeft aan de EU Routekaart voor Vrouwenrechten. Het kabinet herkent zich in de geadresseerde uitdagingen en ziet – ten algemene – meerwaarde in de voorgestelde maatregelen. Tegelijk constateert het kabinet met teleurstelling dat het ambitieniveau van de strategie lijkt te zijn begrensd door de (geo)politieke realiteit en er daarom geen grote wetgevende maatregelen worden voorgesteld. Het kabinet waardeert desondanks de focus op het implementeren, uitvoeren en handhaven van het bestaande en uitgebreide wetgevende acquis, het versterken van bestaande maatregelen en de invoering van aanvullend beleid, gegeven de (geo)politieke realiteit. Op basis van de informatie in deze mededeling, vindt het kabinet dat deze strategie en aangekondigde voorstellen en initiatieven niet verder gaan dan noodzakelijk, omdat deze zich alleen richten op de terreinen waar optreden door de EU de grootste meerwaarde kan hebben en waar EU-optreden nodig is om de waarden van de EU te beschermen. Ook wordt ruimte aan de lidstaten gelaten om eigen nationale initiatieven te ontplooien.

d) Financiële gevolgen

De strategie heeft geen directe gevolgen voor de Nederlandse begroting, aangezien het geen bindende instrumenten betreft. Eventuele budgettaire gevolgen worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline. De strategie verwijst naar mogelijke inzet van bestaande EU-instrumenten zoals CERV (het *Citizens, Equality, Rights and Values*-programma) voor het bestrijden van gendergerelateerd geweld en Horizon Europe voor gezondheidskwesties die vrouwen aangaan. Nederland is van mening dat de benodigde EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2021–2027 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting. De Commissie verwijst ook naar eventuele toekomstige financiering uit het voorgestelde Europees Concurrentievermogenfonds voor steun aan door vrouwen geleide bedrijfsontwikkeling en naar AgoraEU voor steun via de CERV+ pijler. Het kabinet wil niet vooruitlopen op de integrale afweging van middelen na 2027.

e) Gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

Op basis van de mededeling zijn de directe gevolgen voor de regeldruk nog niet zichtbaar. Voor wat betreft de loontransparantierichtlijn bevat de strategie geen nieuwe aanvullende regelingen en dus ook geen extra gevolgen voor regeldruk voor werkgevers. Mogelijke extra werkzaamheden kunnen voortkomen uit de verbetering en de uitbreiding van de geharmoniseerde verzameling van gegevens over gendergelijkheid en antidiscriminatie. Bij eventuele voorstellen die nader invulling geven aan deze mededeling zal de regeldruk in kaart worden gebracht en worden meegewogen bij de standpuntbepaling van het kabinet.

De strategie draagt bij aan het EU-concurrentievermogen omdat gendergelijkheid niet alleen de veerkracht en sociale cohesie van de EU verbetert, maar ook het concurrentievermogen en de economische groei van de EU vergroot. Naar schatting van de Commissie kan het volledig sluiten van de genderkloof tegen 2050 leiden tot een toename van het BBP per hoofd met 9,6% en 10,5 miljoen extra banen.

De strategie heeft ook geopolitieke aspecten. De EU zal haar externe betrekkingen blijven inzetten om gendergelijkheid op mondiaal niveau te bevorderen. Het zal onder meer een nieuw beleidskader, het Genderactieplan IV voor 2028–2034, opstellen en een nieuw actieplan voor vrouwen, vrede en veiligheid. De Commissie zal ook een nieuw specifiek

vlaggenschipinitiatief, „SHIELD«, lanceren dat gericht is op het verbeteren van de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en het ondersteunen van slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Op multilateraal niveau zal de EU verder werken aan allianties om gendergelijkheid te bevorderen in de VN, OESO, en de Raad van Europa. Ook op bilateraal niveau zal de EU haar inspanningen opvoeren om vormen van discriminatie te bestrijden, met inbegrip van discriminatie op grond van genderidentiteit. Deze thema's vergen duidelijke verdediging van de EU aangezien er zowel bilateraal steeds minder overeenstemming op lijkt te zijn, als dat er internationaal een georganiseerde en sterke pushback tegen gaande is.